

Sakralne Dziedzictwo Małopolski

Pracownia Inwentaryzacji i Digitalizacji Zabytków Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II zakończyła realizację projektu *Sakralne Dziedzictwo Małopolski*, dzięki któremu kilka tysięcy dzieł sztuki sakralnej z terenu Archidiecezji Krakowskiej oraz najcenniejsze archiwalia z zasobów Archiwum Krakowskiej Kurii Metropolitalnej, Archiwum Krakowskiej Kapituły na Wawelu oraz Archiwum Archidiecezji Lwowskiej zostały zdigitalizowane i udostępnione na nowym portalu internetowym. Strona jest dostępna pod adresem: <https://sdm.upjp2.edu.pl>

Wirtualne muzeum sztuki sakralnej i cyfrowe archiwum dostępne bez wychodzenia z domu

Realizowany od 2017 roku projekt *Sakralne Dziedzictwo Małopolski* zakładał stworzenie cyfrowego repozytorium zdjęć i opisów dzieł sztuki sakralnej w Małopolsce, w tym kościołów, kaplic, pomników nagrobnych i dzieł sztuki stanowiących wyposażenie wewnątrz małopolskich świątyń oraz ich udostępnienie na utworzonym w tym celu portalu internetowym. Dzieła uzupełnione o biogramy artystów i rzemieślników, fundatorów, duchownych powiązanych z małopolskimi parafiami i miejscowościami prezentowane są w szerokim kontekście, nie tylko artystycznym, ale również historycznym i religijnym. Łącznie na portalu udostępniliśmy ponad **3550** w pełni **zdigitalizowanych dzieł sztuki ze 162 obiektów** sakralnych z terenu Małopolski oraz **biogramy 1500 osób** powiązanych z Archidiecezją Krakowską. Ich opracowaniem przez trzy lata zajmował się zespół kierowanej przez dr Józefa Skrabskiego Pracowni Inwentaryzacji i Digitalizacji Zabytków UPJPII. W ramach projektu digitalizacji poddaliśmy również wybrane archiwalia z trzech niezwykle cennych zasobów zgromadzonych w Archiwum Krakowskiej Kurii Metropolitalnej, Archiwum Krakowskiej Kapituły na Wawelu oraz Archiwum Archidiecezji Lwowskiej (**ponad 500 jednostek archiwalnych, 215 000 skanów**). Udostępnienie tak dużej ilości dokumentów archiwalnych to nie tylko realna ochrona ich substancji materialnej, ale także ogromne możliwości badawcze i edukacyjne dla szerokiego grona humanistów, naukowców, uczniów szkół krakowskich i polskich uczelni.

Portal dla turystów i miłośników Małopolski, ale i specjalistów

Strona jest podzielona na cztery sekcje: [Miejscowości](#), [Ludzie](#), [Dzieła](#) oraz [Zwiedzaj Małopolskę](#). Są one poświęcone małopolskim miejscowościom i zlokalizowanym w nich parafiom, ludziom powiązanych z małopolską i Archidiecezją Krakowską, najcenniejszym dziełom sztuki sakralnej z małopolskich świątyń oraz trasom turystycznym śladami zabytków i ludzi związanych z regionem. W sekcji [Miejscowości](#) użytkownicy znajdą **mapę**, na której zaznaczono lokalizację świątyń udostępnionych w ramach projektu oraz szczegółowe opracowania dziejów małopolskich miejscowości i

parafii przygotowane przez zespół historyków. Zależało nam na stworzeniu rzetelnej bazy wiedzy oraz nakreśleniu szerokiego tła dla prezentowanych w portalu dzieł sztuki i osób. W opracowaniach zawarliśmy także kalendaria najważniejszych wydarzeń związanych z daną lokalizacją, nie zabraknie także ciekawostek. Dział [Ludzie](#) to miejsce, w którym prezentujemy sylwetki artystów i rzemieślników – twórców dzieł sztuki a także biogramy duchownych, fundatorów oraz świętych, których wizerunki pojawiają się w małopolskich świątyniach. Są one prezentowane w połączeniu z powiązаныmi z nimi dziełami sztuki. Strona umożliwia swobodne nawigowanie pomiędzy biogramem artysty, a dziełami, które wykonał czy prezentacją sylwetki świętego a jego przedstawieniami w sztukach plastycznych.

Sekcja [Dzieła](#) to przede wszystkim ogromna baza profesjonalnych fotografii udostępnionych w **domenie publicznej** lub na licencjach **Creative Commons** oraz opracowań dzieł sztuki sakralnej zgromadzonych w małopolskich kościołach. Nie wszystkie z nich są na co dzień dostępne dla zwiedzających. Niektóre ze względu na lokalizację trudno obejrzeć z bliska. Na portalu, dzięki szczegółowej dokumentacji fotograficznej zgromadzonej podczas licznych wyjazdów inwentaryzacyjnych, można z łatwością dostrzec wszystkie szczegóły, łącznie z fakturą płótna czy niekiedy ukrytymi sygnaturami artystów. Oprócz informacji o dziełach prezentowanych zabytków staraliśmy się także przybliżyć użytkownikom portalu związaną z nimi problematykę artystyczną. Strona jest także wyposażona w specjalny moduł umożliwiający porównywanie wybranych dzieł sztuki oraz tworzenie własnych kolekcji ulubionych zabytków na indywidualnym koncie użytkownika.

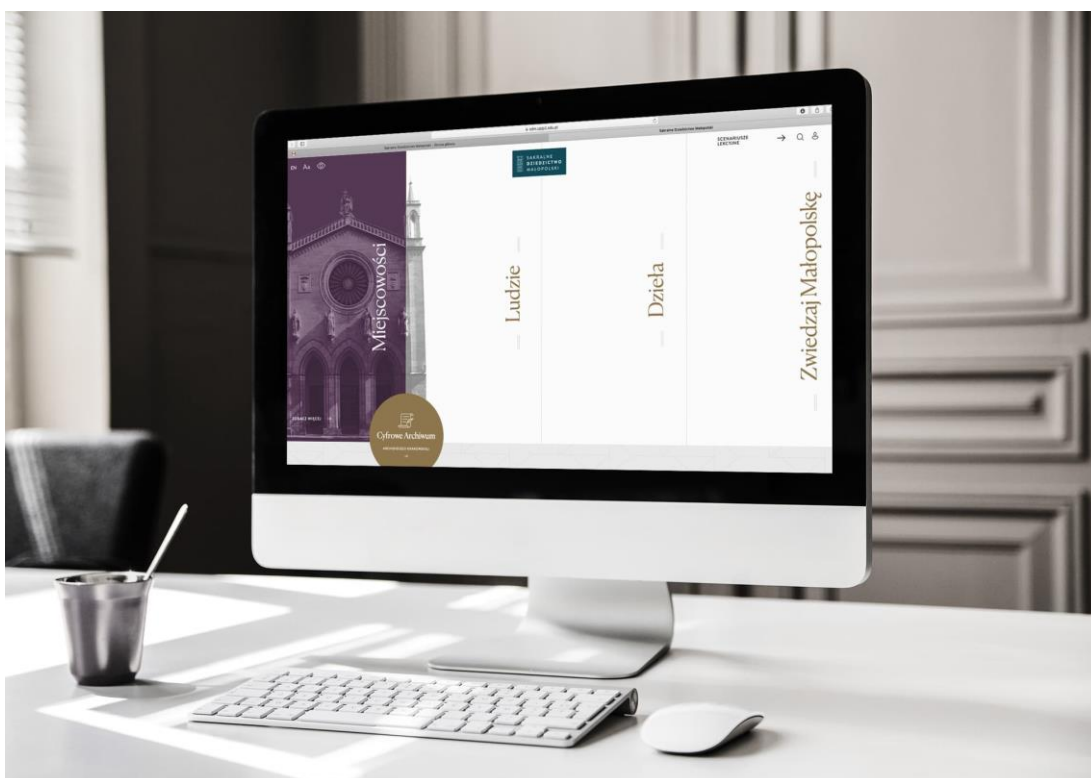
Miłośnicy wycieczek oraz turyści cieszą się z pewnością z możliwości jakie daje sekcja [Zwiedzaj Małopolskę](#). Będziemy prezentować w niej pomysły tematycznych tras turystycznych związanych z sakralnym dziedzictwem regionu. Część z nich opracujemy sami, część zostawimy w rękach użytkowników. Każdy po utworzeniu konta w serwisie będzie mógł stworzyć własną trasę, kierując się swoimi potrzebami i zainteresowaniami. Bardzo istotnym elementem strony kierowanym przede wszystkim do naukowców, studentów i specjalistów jest dział [Cyfrowe Archiwum Archidiecezji Krakowskiej](#), w którym udostępniono w **domenie publicznej** ponad 500 jednostek archiwalnych, w tym akta wizytacji biskupich, księgi konsystorskie czy akta oficjalatu i wikariatu generalnego w Krakowie. Do tej pory ze względu na postać analogową omawianych dokumentów archiwalnych oraz w wielu przypadkach ich zły stan zachowania, dostęp do nich jest bardzo ograniczony.

Narzędzie edukacyjne

W naszym założeniu portal Sakralne Dziedzictwo Małopolski ma być także narzędziem edukacyjnym, wspierającym budowanie świadomości o historii i dziedzictwie regionu. Chcielibyśmy aby opracowane i udostępnione w portalu zasoby stały się materiałem pomocniczym dla nauczycieli, edukatorów i wykładowców używanym w ich codziennej pracy. To im dedykowana jest sekcja [Ciekawi Małopolski](#), której będziemy publikowali

proponując tematy scenariuszy lekcyjnych i zajęć edukacyjnych dotyczących historii oraz sakralnego dziedzictwa kulturowego regionu. O aktualnościach związanych z portalem oraz działalnością Pracowni Inwentaryzacji i Digitalizacji Zabytków UPJPII będziemy informowali w zakładce [Blog](#). Tu będzie można także poznać bliżej kulisy naszej pracy oraz dowiedzieć się o organizowanych przez nas wydarzeniach.

Zapraszamy: <https://sdm.upjp2.edu.pl>

Zdjęcia:

Kościół pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Paczółtowicach, 1515-1528, fot. M. Jeżyk

<https://sdm.upjp2.edu.pl/dziela/kosciol-nawiedzenia-najswietszej-marii-panny>

Kościół Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Brodach, 1611-1615, 1623-1630, fot. T. Śliwiński

<https://sdm.upjp2.edu.pl/dziela/kosciol-wniebowziecia-najswietszej-marii-panny-w-brodach>

Kościół św. Apostołów Szymona i Judy w Łętowni, 1760-1765, 1776-1779, fot. T. Śliwiński

<https://sdm.upjp2.edu.pl/dziela/kosciol-sw-szymona-i-sw-judy>

Biczowanie Chrystusa, tkanina wielkopostna, kościół św. Jana Chrzciciela w Orawce, XVIII wiek, fot. T. Śliwiński

Św. Barbara, kościół św. Marcina w Jawiszowicach, przed 1708 rokiem, fot. T. Śliwiński

<https://sdm.upjp2.edu.pl/dziela/sw-barbara-25>

Kościół św. Franciszka z Asyżu w Wieliczce, 1624-162, fot. R. Nestorow

<https://sdm.upjp2.edu.pl/dziela/kosciol-sw-franciszka-z-asyzu-w-wieliczce>

Fragment ambony w kościele św.
Bartłomieja Apostoła w Niedzicy, 1770 rok,
fot. T. Śliwiński

<https://sdm.upjp2.edu.pl/dziela/ambona-91>

Projekt *Sakralne Dziedzictwo Małopolski* uzyskał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020*. Całkowity koszt projektu wyniósł ponad 4,6 mln zł, z czego niemal 4 mln zł stanowiły środki unijne (85% kosztów kwalifikowalnych).

Kontakt:

Pracownia Inwentaryzacji i Digitalizacji Zabytków
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie
ul. Bernardyńska 3, pokój nr 17
31-069 Kraków

Email: sdm@upjp2.edu.pl

[Facebook](#) | [Instagram](#) | [Pinterest](#)